ગિરનાર
જિનવર
જુહારીએ

ગિરનારના પાંચ મુખ્ય ચૈત્યવંદન

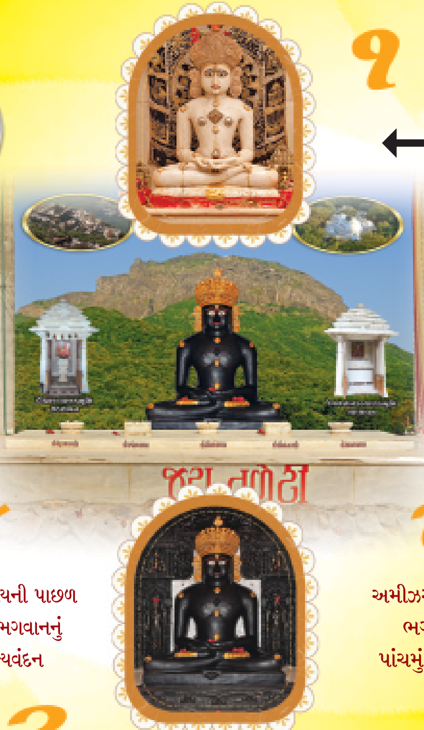

૧

તળેટીમાં આદિનાથ જિનાલયનું પહેલું ચૈત્યવંદન

૨

જયતળેટીનું બીજુ ચૈત્યવંદન

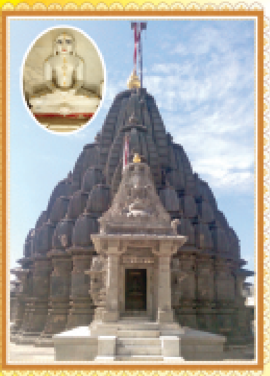

૪

મુખ્ય જિનાલયની પાછળ આદિનાથ ભગવાનનું ચોથુ ચૈત્યવંદન

૫

અમીઝરા પાર્શ્વનાથ ભગવાનનું પાંચમું ચૈત્યવંદન

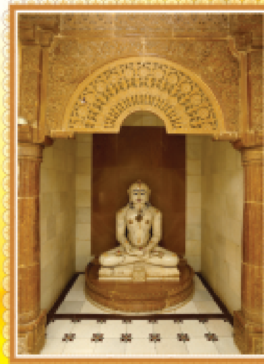

3 મૂળનાયક નેમિનાથદાદાનું ત્રીજું ચૈત્યવંદન

સહસાવનથી ઉપર ચડતી વખતે દીક્ષા કલ્યાણકની દેરી તથા કેવળજ્ઞાન કલ્યાણકની દેરી એમ બે ચૈત્યવંદન કરીને પહેલી ટૂંકના ત્રણ ચૈત્યવંદન કરવા.

ગિરનાર જિનવર જુહારીએ... (ગિરનાર જિનવર નમસ્કારયાત્રા)

-: સંકલન :-

યુગપ્રધાન આચાર્યસમ પ.પૂ.પંન્યાસ **શ્રી ચન્દ્રશેખરવિજયજી ગણિવર્ય**ના શિષ્ય
પ.પૂ. આચાર્ય **શ્રી ધર્મરક્ષિતસૂરીશ્વરજી મ.સા.**ના શિષ્ય પ.પૂ. આચાર્ય **શ્રી હેમવલ્લભસૂરીશ્વરજી મ.સા.**

પ્રકાશક : ગિરનાર મહાતીર્થવિકાસ સમિતિ
ગૌરવશાળી ગિરનારદર્શન ધર્મશાળા, રૂપાયતન રોડ, મીનરાજ સ્કુલની સામે, ભવનાથ તળેટી,
જૂનાગઢ - ૩૬૨૦૦૧. ફોન : ૦૨૮૫-૨૬૫૭૦૯૯/૧૯૯, મો. : ૯૪૦૯૬૮૫૯૯૯

E-mail : girnarbhakti@gmail.com
Web : www.girnarbhakti.com • www.girnarmahatirth.org • www.girnarjaintirth.com • www.girnardarshan.com

પ્રથમ આવૃત્તિ : ૩૦૦૦ નકલ

શ્રી નેમિનાથ મોક્ષ કલ્યાણક દિન
વિ.સં. ૨૦૭૩, અષાઢ સુદ ૮

કિંમત : ૨૦ રૂપિયા

• પ્રાપ્તિ સ્થાન •

ગૌરવશાળી ગિરનારદર્શન ધર્મશાળા, જૂનાગઢ
ફોન : ૦૨૮૫-૨૬૫૭૦૯૯/૧૯૯
મો. : ૯૪૦૯૬૮૫૯૯૯

વર્ધમાન સંસ્કારધામ, ઓપેરા હાઉસ, મુંબઈ.
ફોન : ૦૨૨-૨૩૬૮૦૯૭૪

આગમ બુક ડેપો, ભાવનગર.
મો. : ૯૪૨૭૧૪૫૧૯૯,
૯૪૨૬૨૫૫૫૨૦ (જયેશભાઈ)

ભગીરથ ઈલેક્ટ્રોનીક્સ, અમદાવાદ.
ફોન : ૦૭૯-૨૭૫૪૬૨૩૮.
મો. : ૯૮૨૫૨૮૮૯૯૧ (ભગીરથભાઈ)

સમકિત ગ્રુપ, ગોરેગાંવ (મુંબઈ)
મો. : ૯૮૨૧૩૨૭૩૮૮

ઘર બેઠાં ગિરનાર યાત્રા...

જગમાં તીરથ દો વડા, શત્રુંજય ગિરનાર;
એક ગઢ ઋષભ સમોસર્યા, એક ગઢ નેમકુમાર.

પ્રાયઃ શાશ્વતા એવા આ શત્રુંજય અને ગિરનાર મહાતીર્થનો મહિમા અજબ ગજબનો છે.

: સ્તુતિ :

(રાગ : શ્રી સિદ્ધાચલ નયણે જોતાં...)

શ્રી ગિરનારને નયણે જોતાં, હૈયું મારૂં હર્ષ ધરે,
મહિમા મોટો એ ગિરિવરનો, સુણતાં તનડું નૃત્ય કરે;
એ ગિરિએ જિન અનંતા સિધ્યા, પાવન એ ગિરિ દુખડાં હરે,
એ ગિરનારનું શરણું હોજો, ભવો ભવ બંધન દૂર કરે.

ગિરનાર મહાતીર્થના આલંબને અનંતા તીર્થંકર પરમાત્માના દીક્ષા-કેવલજ્ઞાન અને મોક્ષકલ્યાણકો ભૂતકાળમાં થઈ ચૂક્યા છે, વર્તમાનમાં નેમિનાથ ભગવાનના થયા છે અને ભાવિમાં પણ દરેક ચોવીસીમાં થતા રહેવાના છે !

વસ્તુપાળ ચરિત્ર અને ગિરનાર મહાતીર્થ કલ્પ આદિમાં તો જણાવેલ છે કે અન્યસ્થાને રહીને પણ જે જીવ શુદ્ધ ભાવથી ગિરનાર ગિરિવરનું ધ્યાન ધરે છે તે ચોથા ભવે મુક્તિપદને પામે છે.

કલિકાળમાં સંસારની ઝંઝાળમાં પડેલો જીવ તીર્થસ્થાનોની સાક્ષાત્ યાત્રા કવચિત્ કરવા પામતો હોય છે, તેવા જીવોએ અલ્પ સમયમાં આ ગિરનાર મહાતીર્થ જેવી કલ્યાણકભૂમિની ભાવયાત્રા કેવી રીતે કરવી ? આ પ્રશ્નના ઉત્તર સ્વરૂપે ગિરનાર ગિરિવર ઉપર બિરાજમાન જિનબિંબાદિની આ નમસ્કારયાત્રાનું આલેખન થયેલ છે.

ગિરનાર મહાતીર્થની તળેટીથી લઈને પ્રથમ ટૂંક, સહસાવન આદિ સ્થાને આવેલા જિનાલયોમાં જિનબિંબો, પગલાં, સિદ્ધમહાત્માઓ, ગુરૂભગવંતો, શાસન દેવ-દેવી વગેરેના પ્રતિમાજીઓ તથા પગલાઓનું સ્મરણ કરતાં-કરતાં યથાયોગ્ય સ્થાને ''નમો જિણાણં'', ''નમો સિદ્ધાણં'', ''મત્થએણ વંદામિ'' અને ''પ્રણામ'' કહી બે હાથ જોડી મસ્તક નમાવતાં નમાવતાં આ નમસ્કારયાત્રા કરવાની છે! તો ચાલો ! યાત્રા શરૂ કરીએ...

ગિરનાર જિનવર જુહારીએ...

(દસ-વિસ ક્ષણોની ગિરનાર નમસ્કારયાત્રા)

યાત્રાના ભાવથી ભાવિત થઈને, કલ્પના કરો કે આપણે ગિરનાર મહાતીર્થની તળેટીમાં આવી ગયા છીએ. તળેટીના જિનાલયમાં જ્યાં ગિરનાર યાત્રાનું પહેલું ચૈત્યવંદન થાય છે તે

મૂળનાયક આદિનાથ આદિ (૫) પ્રભુને **''નમો જિણાણં''**

ગોમુખયક્ષ - અંબિકાદેવીને **''પ્રણામ''**

જ્યાં બીજું ચૈત્યવંદન થાય છે તે જયતળેટીમાં નેમિનાથ આદિ પાંચ પ્રભુના પગલાને **''નમો જિણાણં''**

જય તળેટીમાં દાદા સાહેબ, પ્રેમચંદજીના પગલાને **''મત્થએણ વંદામિ''**. જયતળેટીમાં ગોમેધયક્ષ, અંબિકાદેવીને **''પ્રણામ''**

ચાલો હવે ગિરિવર આરોહણ કરીએ...

સોરઠદેશમાં સંચર્યો, ન ચઢ્યો ગઢ ગિરનાર;
સહસાવન ફરશ્યો નહીં, એનો એળે ગયો અવતાર.....

દીક્ષા કેવલ સહસાવને, પંચમે ગઢ નિર્વાણ;
પાવનભૂમિને ફરશતા, જનમ સફળ થયો જાણ...

એકેકું પગલું ચઢે, સ્વર્ણગિરિનું જેહ,
હેમ વદે ભવોભવ તણાં, પાતિક થાએ છેહ...

જય જયશ્રી નેમિનાથ, જય જય શ્રી નેમિનાથ

- પાંચમા પગથિયે જમણી બાજુ દેરીએ નેમિનાથ પગલાને **''નમો જિણાણં''**
- પાંચમા પગથિયે જમણી બાજુ દેરીએ અંબિકાદેવીને **''પ્રણામ''**
- ચાલો ! આગળ વધીએ...

  જય જય શ્રી નેમિનાથ જય જય શ્રી નેમિનાથ

  ૧૯૫૦ પગથિયે આ આવ્યો ત્રીજો વિસામો...
- જય જય શ્રી નેમિનાથ જય જય શ્રી નેમિનાથ

  લગભગ ૨૩૦૦ પગથિયે આવી આ માળીપરબ...
- જય જય શ્રી નેમિનાથ જય જય શ્રી નેમિનાથ
- લગભગ ૨૮૭૫ પગથિયે નેમિનાથ પ્રભુને **''નમો જિણાણં''**

નેમિનાથ દાદાની પહેલી ટૂંકમાં મુખ્ય જિનાલય :- (કુલ ૨૯૯ પ્રભુજી)

- ૩૮૪૦ પગથિયે પહેલી ટૂંકમાં જ્યાં ત્રીજું ચૈત્યવંદન થાય છે

  તે મુખ્ય જિનાલયમાં પ્રવેશતાં જમણી બાજુની દેરીમાં અંબિકાદેવીને **''પ્રણામ''**

- રંગમંડપમાં પ્રવેશતાં જમણી બાજુ ગભારામાં તીર્થાધિપતિ નેમિનાથ દાદાને **''નમો જિણાણં''**
- દાદાની પ્રથમ પ્રદક્ષિણામાં નાની ભમતીના ૪૯ પ્રભુજીને **''નમો જિણાણં''**
- પ્રથમ રંગમંડપમાં ૨૨ પ્રભુજીને **''નમો જિણાણં''**
- પ્રથમ રંગમંડપમાં પૂ. હેમચન્દ્રચાર્ય તથા
  પૂ. શાંતિચન્દ્રસૂરિજીને **''મત્થએણ વંદામિ''**
  ગુર્જરેશ્વર કુમારપાળ મહારાજાને **''પ્રણામ''**
- બીજી પ્રદક્ષિણા માટે બહાર નીકળીને ડાબી બાજુની દેરીમાં પીળા વર્ણના મહાવીર સ્વામીના પગલે **''નમો જિણાણં''**
- પ્રદક્ષિણા દેતા મૂળનાયકના જિનાલયની પાછળ જગમાલ ગોરધનના જિનાલયે જ્યાં યાત્રાનું ચોથું ચૈત્યવંદન થાય છે તે આદિનાથ વગેરે ૫ પ્રભુજીને **''નમો જિણાણં''**
- શ્યામવર્ણના નેમિપ્રભુના પગલાને **''નમો જિણાણં''**
- પૂ. આચાર્ય વિજયાનંદસૂરિજી (આત્મારામજી મહારાજ) ને **''મત્થએણ વંદામિ''**
- બીજા રંગમંડપમાં ૪૧ પ્રભુજીને **''નમો જિણાણં''**

- ત્રીજી પ્રદક્ષિણામાં નંદીશ્વરદ્વીપ તીર્થપટ તથા
સમેતશિખરજી તીર્થપટને **"નમો જિણાણં"**
- ભમતીમાં ૧૬૫ પાષાણના પ્રભુજીની પ્રતિમાને **"નમો જિણાણં"**
- દેરીમાં ધાતુના ૧૩ પ્રભુજીને **"નમો જિણાણં"**
- નેમિપ્રભુના નવભવના પટને **"નમો જિણાણં"**
- ભમતીમાં બિરાજમાન પ્રભુજીને **"નમો જિણાણં" "નમો જિણાણં"**
- ભમતીમાં અમીઝરાના રંગમંડપમાં પ્રવેશતાં ૩ પ્રભુજીને **"નમો જિણાણં"**
- રંગમંડપમાં ડાબી તરફ જતાં સુધર્મા સ્વામીની પાટપરંપરાના
પૂજ્યો તથા આ. નીતિસૂરિજીને **"મત્થએણ વંદામિ"**
- આદિનાથ પ્રભુના પગલાને **"નમો જિણાણં"**
- સિદ્ધાત્મા રાજીમતીના પગલાને **"નમો સિદ્ધાણં"**
- અન્ય પૂજ્યોના પગલાને **"મત્થએણ વંદામિ"**
- અમીઝરાના ભોયરામાં જ્યાં પાંચમું ચૈત્યવંદન થાય છે
તે અમીઝરા પાર્શ્વનાથ ભગવાનને **"નમો જિણાણં"**
- ભમતીમાં બિરાજમાન પ્રભુજીને **"નમો જિણાણં" "નમો જિણાણં"**

મેરકવસીની ટૂંક (કુલ ૧૨૦ પ્રભુજી)

- પંચમેરુના જિનાલયે ઋષભદેવ આદિ ૨૦ પ્રભુને **“નમો જિણાણં”**
- અદબદજી જિનાલયે ૧૫૧ ઈંચના આદિનાથ પ્રભુને **“નમો જિણાણં”**

મેરકવસી જિનાલય (કુલ ૯૯ પ્રભુજી)

- બીજા રંગમંડપમાં બિરાજમાન પાર્શ્વનાથ ચોવીસી આદિ ૨ પ્રભુજીને **“નમો જિણાણં”**
- પહેલા રંગમંડપમાં બિરાજમાન ૧૦ પ્રભુજીને **“નમો જિણાણં”**
- ગભારામાં મૂળનાયક શ્વેતવર્ણના સહસ્રફણા પાર્શ્વનાથ આદિ ૫ પ્રભુજીને **“નમો જિણાણં”**
- ભમતીમાં બિરાજમાન ૫૮ પ્રભુજી તથા
  આરસના નવપદના મોટા ગટ્ટાને **“નમો જિણાણં”**
- ભમતીમાં મોટી દેરીમાં અષ્ટાપદના ૨૪ પ્રભુને **“નમો જિણાણં”**
- મૂળનાયકની પાછળની દેરીમાં નીલવર્ણના મહાવીર પ્રભુને **“નમો જિણાણં”**
- ભમતીમાં મોટી દેરીમાં ચૌમુખજી શાંતિનાથ દાદાને **“નમો જિણાણં”**
- ભમતીમાં બિરાજમાન પ્રભુજીને **“નમો જિણાણં” “નમો જિણાણં”**

સગરામ (સંગ્રામ) સોનીની ટૂંક (કુલ ૮૩ પ્રભુજી)

- ગભારામાં મૂળનાયક શ્વેતવર્ણના સહસ્રફણા પાર્શ્વનાથ આદિ ૭ પ્રભુજીને — **"નમો જિણાણં"**
- રંગમંડપમાં ૩ પ્રભુજીને — **"નમો જિણાણં"**
- રંગમંડપમાં નંદીશ્વરદ્વીપ, પ્રભુ સહિત ચોવીસ જિન માતાના પટને — **"નમો જિણાણં" "પ્રણામ"**
- ભમતીમાં બિરાજમાન ૭૩ પ્રભુજીને — **"નમો જિણાણં"**

કુમારપાળ મહારાજાની ટૂંક (કુલ ૩ પ્રભુજી)

- ગભારામાં મૂળનાયક શ્વેતવર્ણના અભિનંદન સ્વામી આદિ ૩ પ્રભુજીને — **"નમો જિણાણં"**

માનસંગ ભોજરાજનું જિનાલય (કુલ ૩ પ્રભુજી)

- ગભારામાં મૂળનાયક શ્વેતવર્ણના સંભવનાથ આદિ ૩ પ્રભુજીને — **"નમો જિણાણં"**

વસ્તુપાળ-તેજપાળની ટૂંક (કુલ ૧૬ પ્રભુજી)

- ગભારામાં મૂળનાયક શામળા પાર્શ્વનાથ આદિ ૩ પ્રભુજીને **‘‘નમો જિણાણં’’**
- રંગમંડપમાં ૫ પ્રભુજીને **‘‘નમો જિણાણં’’**
- રંગમંડપમાં પદ્માવતી દેવીને **‘‘પ્રણામ’’**
- ગોળ ગઢમાં ચૌમુખજીને **‘‘નમો જિણાણં’’**
- અષ્ટકોણ ગઢમાં ચૌમુખજીને **‘‘નમો જિણાણં’’**

ગુમાસ્તાનું જિનાલય (કુલ ૨ પ્રભુજી)

- મૂળનાયક શ્વેતવર્ણના સંભવનાથને **‘‘નમો જિણાણં’’**
- રંગમંડપમાં પાર્શ્વનાથ પ્રભુને **‘‘નમો જિણાણં’’**

સંપ્રતિ મહારાજાની ટૂંક (કુલ ૨૧ પ્રભુજી)

- ગભારામાં મૂળનાયક શ્યામવર્ણના નેમિનાથ આદિ ૭ પ્રભુજીને **‘‘નમો જિણાણં’’**
- રંગમંડપમાં ૧૪ પ્રભુજીને **‘‘નમો જિણાણં’’**
- રંગમંડપમાં શ્રુતદેવી મા સરસ્વતીદેવીને **‘‘પ્રણામ’’**

જ્ઞાનવાવનું જિનાલય (કુલ ૪ પ્રભુજી)

- મૂળનાયક શ્વેતવર્ણના સંભવનાથ આદિ ચૌમુખજીને **"નમો જિણાણં"**

નાગીમાતાની દેરી

શ્યામવર્ણના દાર્શનીક નેમિપ્રભુને **"નમો જિણાણં"**
અંબિકાદેવીને **"પ્રણામ"**

ચન્દ્રપ્રભસ્વામીની ટૂંક (કુલ ૧ પ્રભુજી)

- મૂળનાયક શ્વેતવર્ણના ચન્દ્રપ્રભ સ્વામીને **"નમો જિણાણં"**

ગજપદ કુંડના જલ સ્પર્શીને પાવન થઈએ...

ધરમશી હેમરાજનું જિનાલય (કુલ ૯ પ્રભુજી)

- ગભારામાં મૂળનાયક શ્વેતવર્ણના શાંતિનાથ આદિ ૯ પ્રભુજીને **"નમો જિણાણં"**

રાજુલ ગુફા

- સાધ્વી રાજીમતીને ''મત્થએણ વંદામિ''

પ્રેમચંદજી (ગોરજી)ની ગુફા

- આ ગુફામાં સાધના કરેલ સંવેગી પ્રેમચંદજી મહારાજનું સ્મરણ કરીને દાર્શનિક નેમિનાથ પ્રભુજીને ''નમો જિણાણં''

મલ્લવાળુ જિનાલય (કુલ ૩ પ્રભુજી)

- મૂળનાયક શ્વેતવર્ણના શાંતિનાથ આદિ ૩ પ્રભુજીને ''નમો જિણાણં''

ચૌમુખજી જિનાલય (કુલ ૪ પ્રભુજી)

- મૂળનાયક શ્યામવર્ણના નેમિનાથ આદિ ૪ પ્રભુજીને ''નમો જિણાણં''

રહનેમિનું જિનાલય (કુલ ૧ પ્રભુજી)

- મૂળનાયક શ્યામવર્ણના સિદ્ધાત્મા રહનેમિ પ્રભુજીને ''નમો સિદ્ધાણં''

- અંબાજી ટૂંક પાછળ શાંબ મુનિના પગલાને "નમો સિદ્ધાણં"
- ગોરખનાથ ટૂંકે પ્રદ્યુમ્ન મુનિના પગલાને "નમો સિદ્ધાણં"
- ઓઘડટૂંકે નેમિનાથ ભગવાનના પગલાને "નમો જિણાણં"
- પાંચમી ટૂંકે નેમિનાથ ભગવાનની મૂર્તિ તથા પગલાને "નમો જિણાણં"

હવે ચાલો સહસાવન તરફ...

- ગૌમુખી ગંગાના મંદિરમાં ચોવીસ જિનના પગલાને "નમો જિણાણં"

સહસાવન સમવસરણ મંદિર (કુલ ૧૭ પ્રભુજી)

- જિનાલયના દ્વાર પાસે માણીભદ્ર વીર તથા સરસ્વતી દેવીને "પ્રણામ"
- જિનાલયમાં પ્રવેશતાં ગોમેધ યક્ષ-અંબિકાદેવીને "પ્રણામ"
- સમવસરણમાં બિરાજમાન મૂળનાયક નેમિનાથ દાદા આદિ ૮ પ્રભુજીને "નમો જિણાણં"
- પહેલા રંગમંડપમાં અનાગત ચોવીસીના પદ્મનાભ ભગવાન સહિત ૨૪ પીળા વર્ણના પ્રભુજીને "નમો જિણાણં"
- પહેલા રંગમંડપમાં અતીત ચોવીસીના ૧૦ પ્રભુજી સહિત શ્યામવર્ણના નેમિનાથ ભગવાનને "નમો જિણાણં"

- બીજા રંગમંડપમાં શ્યામવર્ણના જીવીત સ્વામી નેમિનાથ પ્રભુજીને **‘‘નમો જિણાણં’’**
- બીજા રંગમંડપમાં શ્યામવર્ણના સિદ્ધાત્મા રહનેમિને **‘‘નમો સિદ્ધાણં’’**
- ત્રીજા રંગમંડપમાં ચૌમુખજી પ્રભુને **‘‘નમો જિણાણં’’**
- બીજા-ત્રીજા-ચોથા રંગમંડપમાં નેમિપ્રભુના ૧૮ ગણધરને **‘‘મત્થએણ વંદામિ’’**
- નીચેના રંગમંડપોમાં પૂ.આ. હિમાંશુસૂરિ મહારાજના ઉપકારી ગુરૂભગવંતોના પગલાને **‘‘મત્થએણ વંદામિ’’**
- શંખગુફામાં શ્યામવર્ણના નેમિનાથ દાદાને **‘‘નમો જિણાણં’’**
- જિનાલયની બહાર નીકળી ૧૦ પગથિયા ઉતરતાં આ. હિમાંશુસૂરિ મહારાજની અંતિમ સંસ્કારભૂમિએ પગલાને **‘‘મત્થએણ વંદામિ’’**
- આ ભૂમિની ઉપર દેખાતી પાંચમી ટૂંક (નેમિનાથ મોક્ષકલ્યાણક ભૂમિ)ને **‘‘નમો જિણાણં’’**
- ૬૦ પગથિયા ઉતરી નેમિનાથ કેવલજ્ઞાનભૂમિએ નેમિપ્રભુના પગલાને **‘‘નમો જિણાણં’’**
- રાજીમતી અને રહનેમિ પગલાને **‘‘નમો સિદ્ધાણં’’**
- ૧૫ પગથિયા ઉતરી નેમિનાથ દીક્ષા કલ્યાણકભૂમિએ નેમિપ્રભુના પગલાને **‘‘નમો જિણાણં’’**
- તળેટી ઉતરીને ગિરનાર ગિરિરાજને **‘‘નમો જિણાણં’’**

શ્રી ગિરનારજી મહાતીર્થના મહાકલ્યાણકારી ૧૦૮ નામ

૧. કૈલાસગિરયે નમો નમઃ
૨. ઉજ્જયંતગિરયે નમો નમઃ
૩. રૈવતગિરયે નમો નમઃ
૪. સ્વર્ણગિરયે નમો નમઃ
૫. ગિરનારગિરયે નમો નમઃ
૬. નંદભદ્રગિરયે નમો નમઃ
૭. પારસગિરયે નમો નમઃ
૮. યોગેન્દ્રગિરયે નમો નમઃ
૯. સનાતનગિરયે નમો નમઃ
૧૦. સુરભિગિરયે નમો નમઃ
૧૧. ઉદયગિરયે નમો નમઃ
૧૨. તાપસગિરયે નમો નમઃ
૧૩. આલંબનગિરયે નમો નમઃ
૧૪. પરમગિરયે નમો નમઃ
૧૫. શ્રીગિરયે નમો નમઃ
૧૬. સપ્તશિખરગિરયે નમો નમઃ
૧૭. ચૈતન્યગિરયે નમો નમઃ
૧૮. અવ્યયગિરયે નમો નમઃ
૧૯. ધ્રુવગિરયે નમો નમઃ
૨૦. પરમોદયગિરયે નમો નમઃ
૨૧. નિસ્તારગિરયે નમો નમઃ
૨૨. પાપહરગિરયે નમો નમઃ
૨૩. કલ્યાણકગિરયે નમો નમઃ
૨૪. વૈરાગ્યગિરયે નમો નમઃ
૨૫. પુણ્યદાયકગિરયે નમો નમઃ
૨૬. સિદ્ધપદગિરયે નમો નમઃ
૨૭. દ્રષ્ટિદાયકગિરયે નમો નમઃ
૨૮. ઈન્દ્રગિરયે નમો નમઃ
૨૯. નિરંજનગિરયે નમો નમઃ
૩૦. વિશ્રામગિરયે નમો નમઃ
૩૧. પંચમગિરયે નમો નમઃ
૩૨. ભવચ્છેદકગિરયે નમો નમઃ
૩૩. આશ્રયગિરયે નમો નમઃ
૩૪. સ્વર્ગગિરયે નમો નમઃ
૩૫. સમત્વગિરયે નમો નમઃ
૩૬. અમલગિરયે નમો નમઃ
૩૭. જ્ઞાનોદ્યોતગિરયે નમો નમઃ
૩૮. ગુણનિધિગિરયે નમો નમઃ
૩૯. સ્વયંપ્રભગિરયે નમો નમઃ

૪૦. અપૂર્વગિરયે નમો નમઃ
૪૧. પૂર્ણાનંદગિરયે નમો નમઃ
૪૨. અનુપમગિરયે નમો નમઃ
૪૩. પ્રભંજનગિરયે નમો નમઃ
૪૪. પ્રભવગિરયે નમો નમઃ
૪૫. અક્ષયગિરયે નમો નમઃ
૪૬. રત્નગિરયે નમો નમઃ
૪૭. પ્રમોદગિરયે નમો નમઃ
૪૮. પ્રશાંતગિરયે નમો નમઃ
૪૯. પદ્મગિરયે નમો નમઃ
૫૦. સિદ્ધશેખરગિરયે નમો નમઃ
૫૧. ચંદ્રગિરયે નમો નમઃ
૫૨. સુરજગિરયે નમો નમઃ
૫૩. ઈન્દ્રપર્વતગિરયે નમો નમઃ
૫૪. આત્માનંદગિરયે નમો નમઃ
૫૫. આનંદઘરગિરયે નમો નમઃ
૫૬. સુખદાયીગિરયે નમો નમઃ
૫૭. ભવ્યાનંદગિરયે નમો નમઃ
૫૮. પરમાનંદગિરયે નમો નમઃ
૫૯. ઈષ્ટસિદ્ધગિરયે નમો નમઃ
૬૦. રામાનંદગિરયે નમો નમઃ
૬૧. ભવ્યાકર્ષણગિરયે નમો નમઃ
૬૨. દુઃખહરગિરયે નમો નમઃ
૬૩. શિવાનંદગિરયે નમો નમઃ
૬૪. ઉજ્વલગિરયે નમો નમઃ
૬૫. આનંદગિરયે નમો નમઃ
૬૬. તીર્થોત્તમગિરયે નમો નમઃ
૬૭. મહેશ્વરગિરયે નમો નમઃ
૬૮. રમ્યગિરયે નમો નમઃ
૬૯. બોધિદાયગિરયે નમો નમઃ
૭૦. મહોદ્યોતગિરયે નમો નમઃ
૭૧. અનુત્તરગિરયે નમો નમઃ
૭૨. પ્રશમગિરયે નમો નમઃ
૭૩. મોહભંજકગિરયે નમો નમઃ
૭૪. પરમાર્થગિરયે નમો નમઃ
૭૫. શિવસ્વરૂપગિરયે નમો નમઃ
૭૬. લલિતગિરયે નમો નમઃ
૭૭. અમૃતગિરયે નમો નમઃ
૭૮. દુર્ગતિવારણગિરયે નમો નમઃ
૭૯. કર્મક્ષાયકગિરયે નમો નમઃ
૮૦. અજેયગિરયે નમો નમઃ
૮૧. સત્ત્વદાયકગિરયે નમો નમઃ
૮૨. વિરતિગિરયે નમો નમઃ
૮૩. વ્રતગિરયે નમો નમઃ
૮૪. સંયમગિરયે નમો નમઃ

૮૫. સર્વજ્ઞગિરયે નમો નમઃ
૮૬. કેવલગિરયે નમો નમઃ
૮૭. જ્ઞાનગિરયે નમો નમઃ
૮૮. નિર્વાણગિરયે નમો નમઃ
૮૯. તારકગિરયે નમો નમઃ
૯૦. શિવગિરયે નમો નમઃ
૯૧. હંસગિરયે નમો નમઃ
૯૨. વિવેકગિરયે નમો નમઃ
૯૩. મુક્તિરાજગિરયે નમો નમઃ
૯૪. મણિકાન્તગિરયે નમો નમઃ
૯૫. મહાયશગિરયે નમો નમઃ
૯૬. અવ્યાબાધગિરયે નમો નમઃ
૯૭. જગતારણગિરયે નમો નમઃ
૯૮. વિલાસગિરયે નમો નમઃ
૯૯. અગમ્યગિરયે નમો નમઃ
૧૦૦. સુગતિગિરયે નમો નમઃ
૧૦૧. વીતરાગગિરયે નમો નમઃ
૧૦૨. ચિંતામણીગિરયે નમો નમઃ
૧૦૩. અતુલગિરયે નમો નમઃ
૧૦૪. મહાવૈદ્યગિરયે નમો નમઃ
૧૦૫. પાવનગિરયે નમો નમઃ
૧૦૬. અચળગિરયે નમો નમઃ
૧૦૭. લબ્ધિગિરયે નમો નમઃ
૧૦૮. સૌભાગ્યગિરયે નમો નમઃ
(ગુણવંતગિરયે નમો નમઃ)

શ્રી ગિરનારજી મહાતીર્થના શાસ્ત્રાધારે છ આરાના છ નામો જોવામાં આવે છે. પરંતુ તીર્થભક્તિ માટે તેના વિવિધ ગુણાનુસાર આ ૧૦૮ નામોની રચના કરવામાં આવી છે.

ગિરનાર મહાતીર્થના પાંચ મુખ્ય ચૈત્યવંદન

૧) જયતળેટીમાં આદિનાથ જિનાલયમાં ચૈત્યવંદન કરવું.

૨) જયતળેટીમાં શ્રી નેમિનાથ ભગવાન આદિ પાંચ પ્રભુજીના પગલાની દેરી સન્મુખ ચૈત્યવંદન કરવું.

૩) ગિરનારની પહેલી ટૂંક ઉપર મુખ્ય જિનાલયમાં મૂળનાયક નેમિનાથ ભગવાનનું ચૈત્યવંદન કરવું.

૪) મુખ્ય જિનાલયની બરોબર પાછળ આવેલા આદિનાથ જિનાલયમાં ચૈત્યવંદન કરવું.

૫) મોટી ભમતીમાં આવેલા અમીઝરા પાર્શ્વનાથ ભગવાનનું ચૈત્યવંદન કરવું અથવા નેમિનાથ ભગવાનના પગલાનું ચૈત્યવંદન કરવું.

સહસાવનથી ઉપર ચડતી વખતે દીક્ષા કલ્યાણકની દેરી તથા કેવળજ્ઞાન કલ્યાણકની દેરી એમ બે ચૈત્યવંદન કરીને પહેલી ટૂંકના ત્રણ ચૈત્યવંદન કરવા.

સહસાવન જિનાલય
દીક્ષા કલ્યાણક દેરી
કેવળજ્ઞાન કલ્યાણક દેરી

ગિરનારનો મહિમા ન્યારો... તેનો ગાતા ના આવે આરો..

दीक्षाकेवलं निवृति कल्याणत्रिकमनंततीर्थकृतां ।
युगपदथैकमभवन्, स जयति गिरनारगिरिराजः ॥

(શ્રી ગિરનાર મહાતીર્થકલ્પ-શ્લોક-૪)

જ્યાં અનંતા તીર્થંકર ભગવંતોની દીક્ષા, કેવળજ્ઞાન અને મોક્ષ એમ ત્રણ કલ્યાણકો એક સાથે થયા છે અને અનંતાનું મોક્ષકલ્યાણક થયું છે તે ગિરનાર ગિરિરાજ જય પામે છે.

स्वर्भूभूवस्थ चैत्ये वस्याकारं सुरासुरनरेशाः ।
सं पूजयन्ति सततं, स जयति गिरनार गिरिराजः ॥

(શ્રી ગિરનાર મહાતીર્થકલ્પ-શ્લોક-૫)

સ્વર્ગલોક, પાતાળલોક અને મૃત્યુલોકના ચૈત્યોમાં સુર, અસુર અને રાજાઓ જેના આકારને હંમેશા પૂજે છે તે શ્રી ગિરનાર ગિરિરાજ જય પામે છે.

अन्यस्था अपि भविनो, यद्ध्यानाद् घातिकर्ममलमुक्तः ।
सेत्स्यंति भवचतुष्के, स जयति गिरनार गिरिराजः ॥

(શ્રી ગિરનાર મહાતીર્થકલ્પ-શ્લોક-૧૯)

બીજા સ્થાનમાં પણ રહેલા (અર્થાત્ ગિરનારથી દૂર ઘર-દુકાન-દેશ-વિદેશ ગમે તે સ્થાનમાં પણ રહીને) જે ભવ્ય જીવો ગિરનારનું ધ્યાન ધરે છે તે જીવો ઘાતીકર્મના મલ દૂર કરી ચાર ભવમાં મોક્ષ પામે છે, તે શ્રી ગિરનાર ગિરિરાજ જય પામે છે.

अन्यत्रापि स्थितः प्राणी, ध्यायन्नेनं गिरीश्वरम् ।
आगामिनि भवे भावी, चतुर्थे किल केवली ॥

(વસ્તુપાળચરિત્ર-પ્રસ્તાવ-૫, શ્લોક-૮૫)

અન્ય સ્થાને (ગિરનાર સિવાય) પણ રહેલો જીવ આ ગિરનાર ગિરીશ્વરનું ધ્યાન ધરે તો તે આગામી ચાર ભવમાં કેવલીપણાને પામી, મોક્ષપદને પ્રાપ્ત કરે છે.

महातीर्थमिदं तेन, सर्वपापहरंस्मृतम् । शत्रुंजयगिरेरस्य, वन्दने सदृश फलम् ॥
विधिनास्य सुतीर्थस्य, सिद्धान्तोक्तेन भावतः । एकशोऽपिकृता यात्रा, दत्ते मुक्तिं भवान्तरात् ॥ (વસ્તુપાળચરિત્ર-પ્રસ્તાવ-૫, શ્લોક-૮૦/૮૧)

ગિરનારનો અનેરો મહિમા હોવાથી આ ગિરિવરને સર્વ પાપને હરણ કરનાર કહેલ છે તથા શત્રુંજય અને ગિરનારને વંદન કરવામાં બન્નેનું એકસરખું ફળ કહેવામાં આવેલ છે.

આ ગિરનાર મહાતીર્થની શાસ્ત્રાનુસાર ભાવપૂર્વક એકપણ યાત્રા કરવામાં આવે તો તે ભવાન્તરમાં મુક્તિપદને આપનાર બને છે.

ગિરનાર તીર્થની યાત્રા કરવા વર્ષમાં એકવાર આવવાનો સંકલ્પ કરવો.

Created by : Kirit B. Vadecha © 98200 73336